

**Aan
Lezer**

c.c.

Van
Dr. Ir. N.P.M. Scholten (ERB)

Kenmerk: 2023-ERB-M001
Datum: 2 januari 2023

Onderwerp

Reactie op internetconsultatie wijziging BB, verzamelwijziging 15 december 2022

1. Reactie

Op het voorgenomen Besluit van [datum] tot wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving in verband met de landelijke uniformering van de energie- en milieuprestatie bij nieuwbouw, het verbeteren van de veiligheid en gezondheid in gebouwen en enkele andere wijzigingen reageren wij als volgt.

Ad Ventilatie en horeca

De oorspronkelijke tekst van het BEIDH luidt:

“Een horecalokaliteit is voorzien van een rechtstreeks met de buitenlucht in verbinding staande goed werkende mechanische ventilatie-inrichting met een luchtverversingscapaciteit van $3,8 \cdot 10^{-3}$ m³/s per m² vloeroppervlakte.”

Daarbij is niet bepaald dat het om mechanische afvoer moet gaan. Het mag ook met mechanische toevoer en natuurlijke afvoer. Ook is er geen onderscheid tussen nieuwbouw en bestaande bouw. Er is verschil in bepalingsmethode tussen NEN 1087 en NEN 8087. Dat verschil was er in het BEID niet. Het voorstel in het voorgenomen besluit laat dus als

toevoercomponent ook naden en kieren toe en te openen ramen. Is dat de nadrukkelijke bedoeling?

Ad. Onderscheid woningen voor de verhuur versus alle woningen

De uitgangspunten voor de technische voorschriften zijn veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en milieu. In beginsel zijn de voorschriften voor alle personen gelijk. Het is dan ook opmerkelijk dat voor de aspecten lood in drinkwater en doorvalveiligheid het voorstel plotseling onderscheid gaat maken. Dus kinderen van ouders die een woning bezitten mogen wel bloot worden gesteld aan een te hoge concentratie lood in het drinkwater en kinderen van ouders die in een huurwoning wonen mogen dat niet. Dat is toch aan niemand uit te leggen. Dit is een vorm van discriminatie.

Ook het management by accident over de nieuwe eis van doorvalbeveiliging bij een huurwoning past niet bij de uitgangspunten van de Nederlandse bouwregelgeving. Dus bij het vervangen van een kozijn in een koopwoning mag het wel “onveilig” blijven? Kennelijk is de motie Bochhove (TK32757, nr. 13, 26 oktober 2011) inzake vloerafscheidingen al te diep weggezakt.

Dat voorschrift over de doorvalbeveiliging is overigens niet te begrijpen. Wat wil de wetgever nu regelen? Het nieuwe artikel 5.10a is niet te begrijpen, zeker niet als de borstwering zelf geen onderwerp van de verbouwing is. Welke interpretatie heeft de wetgever bedoeld met het bij verbouwen van toepassing verklaren van artikel 4.13, tweede lid, want niet de gehele vloerafscheiding is dan onderwerp van de verbouwing. Het voorschrift kan niet van toepassing zijn als onderdelen die geen onderwerp van de verbouwing zijn mede de prestatie bepalen. Dit geldt evenzo voor het aansturen van de leden van artikel 4.20.

Ad Voorstellen n.a.v. Grenfell

De nieuwe definitie van grenzend aan de buitenlucht leidt tot gevolgen die de wetgever tot voor deze wijziging nimmer heeft bedoeld. Constructieonderdelen grenzend aan de buitenlucht zijn niet het binnenspouwblad die grenst aan een (geventileerde) spouw. De gevolgen voor de gehele bestaande gebouwvoorraad zijn niet onderkend. Plotseling moeten in alle gebouwen die materialen voldoen aan brandklasse 2 volgens NEN 6065 of brandklasse B volgens NEN-EN 13501-1. Die nieuwe definitie wringt evenzo met de term “uitwendige scheidingsconstructie”.

Het nieuwe artikel 4.44, derde lid, hoort niet thuis in het BBL, maar is voorwaarde voor het brandoverslag model dat ten grondslag ligt aan NEN 6068. Door de eis nu generiek te stellen geldt hij ook voor situaties waar die helemaal niet voor is bedoeld, zoals een blinde kopgevel. De wdbdo-eis geldt namelijk altijd, maar als de gevel “dicht” is in termen van NEN 6068 blijft toepassing van dat model achterwege.

Het merkwaardige is voorts dat bij toepassing van NEN 6068 voor een bestaand gebouw een dergelijke overheveling van de voorwaarde naar het BBL niet heeft plaatsgevonden.

Artikel 4.44, vijfde lid, en artikel 4.44a, derde lid leiden er onbedoeld toe met de nieuwe definitie van een constructie-onderdeel grenzende aan de buitenlucht dat een geventileerde dakconstructie inwendig wel aan brandklasse B moet voldoen.

Artikel 4.44a gaat mank aan de filosofie die aan de bouwregelgeving ten grondslag ligt. De bouwregelgeving geeft de referentie bepalingmethode als het voorschrift waartegen eventuele gelijkwaardigheid moet worden afgewogen. Dat is niet een brandklasse A2-eis, wat daar overigens van zij.

Artikel 4.44a, tweede lid, is te zeer vanuit oplossingen gedacht. Wat als een trappenhuis grenst aan een van binnen naar buiten 60-120 minuten brandwerende kopgevel. Moet dan toch bij een trappenhuis met een daglichtopening dat glas van buiten naar binnen brandwerend zijn. Welk doel dient dat als er nimmer ter plaatse sprake kan zijn van een buitenbrand?

Ook de kwalificatie brandklasse A2 wordt bepaald bij een scenario dat geen relatie heeft met een uitslaande brand. Het gestelde in de toelichting is dan ook op zijn minst misleidend. In de praktijk hebben zich bij hoge gebouwen branden voorgedaan met A2-isolatiemateriaal waarbij desondanks brandvoortplanting langs de gevel snel en over grote hoogte plaatsvond.

Artikel 4.44a, vierde lid, is geschreven vanuit oplossingen, in plaats van een prestatievoorschrift. Waarom wordt er gesproken over een spouwfolie? In het verlengde daarvan leidt de begripsomschrijving van een kozijn en raam tot een merkwaardig voorschrift, Een kozijn en raam zijn niet langer producten zoals gedefinieerd in normbladen? Dat leidt tot heel merkwaardige effecten temeer de begrippen in de bouwregelgeving die van normbladen overrulen. Dus voor het kozijnhout rond een borstwering geldt wel brandklasse B. Dus als voorbeeld zijn kunststofkozijnen voortaan passé?

Artikel 4.44a, vijfde lid, is niet toepasbaar. NEN 6069 kent daarvoor niet de bepalingmethode. Kennelijk is gedacht aan een metselwerk buitenspouwblad, maar niet aan bekledingsmaterialen en bijvoorbeeld enkelvoudige brandwerende plaatmaterialen.

Artikel 4.46, tweede lid, is niet interpreteerbaar. Is bedoeld dat je die 5%-regel per vlak van 3m x 3m moet beschouwen of dat slechts in een ruimte er maar één vlak van 3m x 3m mag zijn waarbinnen die 5%-regel geldt en voor alle andere vlakken de primaire eis geldt?

Artikel 4.53a is niet te interpreteren. Het gebruik van het bepalend lidwoord maakt dat het voorschrift niet leesbaar is. Welke ruimten worden bedoeld? Bovendien zal bij een afstand tussen het brandcompartiment en de ontvangende ruimte van 30 m volgens het model van NEN 6068 altijd aan de eis zijn voldaan met het in dat normblad opgenomen brandoverslagmodel.

Het derde lid van artikel 4.53a is met de kennis van nu zeker niet gelijkwaardig te achten aan de voorschriften van het eerste en tweede lid.

Het is maar zeer de vraag of met de gegeven voorschriften het doel dat in de toelichting met dit artikel wordt nagestreefd wel wordt bereikt.

Onduidelijk is evenzo waarom niet de eis van NVN 3896, artikel 4.11.6, niet is opgenomen in plaats van de inhoud van artikel 4.53a. Met dat normblad voor kantoren was eertijds namelijk al voorzien in het voorkomen van branduitbreiding over een grotere hoogte dan 20 m bij hoge gebouwen. Dat is precies het doel dat met het nieuwe artikel 4.53a wordt nagestreefd.

Ad Voorziening voor drinkwater

Artikel 20, eerste lid, van het Drinkwaterbesluit handelt over collectieve leidingen in beheer bij de netbeheerder. Daar gaat het BBL niet over.

Wij stellen de vraag of NEN 1006 het in de toelichting bedoelde niet reeds regelt. Naar ons oordeel namelijk wel.

Wij missen voorts de verwijzing naar de Regeling materialen en chemicaliën drink- en warm tapwatervoorziening.

Ad Verbouw en beperking van ontwikkeling van brand en ontstaan van rook

Artikel 5.12 kan alleen van toepassing zijn op de onderdelen die onderwerp van de verbouwing zijn. Bij gedeeltelijk vernieuwen of veranderen van een bouwwerk roept dit voorschrift vraagtekens op ten aanzien van de interpretatie, met name het eerste en het derde lid. Als niet die elementen onderdeel van de verbouwing zijn en die mede een rol spelen bij de prestatie moet het voorschrift buiten toepassing blijven. Is dat ook de bedoeling?

Het in artikel 5.13 genoemde artikel 4.54a bestaat naar ons oordeel niet.

Ad Vluchtroute woongebouw

Het nieuwe artikel 6.15a is niet handhaafbaar en leidt voor bestaande gebouwen met ouderen tot onmogelijke situaties, zoals het niet meer in de nabijheid van de woning kunnen stallen van een scootmobiel.

Waarom is artikel 6.23a gekoppeld aan de nieuwbouweis? Die 1,2 m was bedoeld voor gelijktijdig verkeer in twee richtingen in Bouwbesluit 1992 en Bouwbesluit 2003. Vluchten van 2 personen naast elkaar is voor een woongebouw niet aan de orde. Bij de overgang BB2003 naar 20012 is deze gedachtenfout gemaakt, die niet zou moeten worden voortgezet. De minimumbreedte voor een vluchtroute is 0,5 m.

Ad Nieuwe begrippen

De definities voor “buitenlucht als bedoeld in eisen voor brandklasse”, “kozijn” en “raam” leiden tot onbedoelde effecten het strijdig zijn heel veel bestaande gebouwen en het niet langer kunnen toepassen van gangbare oplossingen zoals kozijnen met borstweringen en zouden onzes inziens moeten worden geschrapt.

2 Conclusie en advies

Bij dit voorgenomen besluit zijn naar ons oordeel grote vraagtekens te plaatsen, bij elk van de afzonderlijke voornemens. Naar ons oordeel is er geen reden om dit voorgenomen besluit in procedure te brengen, zonder ingrijpende aanpassingen. Wij adviseren daarom een Poolse landdag te organiseren met alle belanghebbende aan tafel waarbij inhoudelijke experts die niet betrokken zijn geweest bij de advisering om tot deze voorstellen te komen tekst en uitleg geven over de betekenis van de voorstellen.

Stichting Expertisecentrum Regelgeving Bouw
Dr.ir. N.P.M. Scholten

